

ЛІТЕРАТУРА

1. Бех І. Д. Виховання особистості : підручник. / І. Д. Бех. – К. : Либідь, 2008. – 848 с.
2. Бех І. Д. Почуття гідності у духовному розвитку особистості / І. Д. Бех // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання. – К., 2008. – Вип. 12. – С. 5-17.
3. Лозко Г. С. Етнодержавство. Філософсько-теоретичний вимір : курс лекцій / Г. С. Лозко. – Мандрівець, 2012. – 384 с.
4. Тлумачний словник української мови / укл. : Т. В. Ковальова, Л. П. Коврига. – Х. : Синтекс, 2002. – 672 с.
5. Черенко Н. В. Почуття власної гідності : критерії та показники / Н. В. Черенко ; Ін-т проблем виховання // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. праць. – Вип. 12. – К., 2008. – С. 115-119.
6. Васильева Т. В. Комментарий к переводу Аристотеля «Эвдемона этика». Книга (III) / Т. В. Васильева // Вопросы философии. – 2002. – №1. – С. 161.
7. Крысько В. Г. Этническая психология : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / В. Г. Крысько – М. : Академия, 2002. – 320 с.
8. Крысько В. Г. Этнопсихологический словарь / В. Г. Крысько – М. : МПСИ , 1999. – 343 с.
9. Ожегов С. И., Шведова Н. Ю. Толковый словарь русского языка [Текст] / С. И. Ожегов, Н. Ю. Шведова. – М. : Азбуковник, 1999. – 944 с.
10. Платонов Ю. П. Основы этнической психологии / Ю. П. Платонов – СПб. : Речь, 2003. – 452с.
11. Щербатых Ю. В. Психологический анализ понятия «грех гордыни» / Ю. В. Щербатых // Экономический кризис России: социально-экономический, правовой и гуманитарный аспекты // Материалы региональной межвузовской научно-практической конференции. – Воронеж : МГЭИ, 2009. – С. 376 – 379.

УДК 378.091.011.3-051:62/64

ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ»

Титова Н.М., к. пед. н., доцент

НПУ імені М.П.Драгоманова

У статті розкрито особливості національного виховання майбутніх учителів технологій у процесі викладання дисципліни «Інтелектуальна власність». Запропоновано використання інформаційно-комунікаційних технологій навчання як засіб мотивації активної навчально-пізнавальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

Ключові слова: національне виховання, учителя технологій, інтелектуальна власність.

Титова Н.М. ОСОБЕННОСТИ НАЦИОНАЛЬНОГО ВОСПИТАНИЯ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ТЕХНОЛОГИЙ НА ПРИМЕРЕ ИЗУЧЕНИЯ ДИСЦИПЛИНЫ «ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНАЯ СОБСТВЕННОСТЬ»/ Национальный педагогический университет имени М. П. Драгоманова, Украина.

В статье раскрыты особенности национального воспитания будущих учителей технологий в процессе преподавания дисциплины «Интеллектуальная собственность». Предложено использование информационно-коммуникационных технологий обучения как средство мотивации активной учебно-познавательной деятельности студентов высших педагогических учебных заведений.

Ключевые слова: национальное воспитание, учителя технологий, интеллектуальная собственность.

Tytova N. M. FEATURES OF THE NATIONAL EDUCATION FOR FUTURE TEACHERS TECHNOLOGY CASE STUDY OF DISCIPLINE «INTELLECTUAL PROPERTY» / National Pedagogical University named after M. P. Dragomanov, Ukraine.

This article deals with the peculiarities of national education of future teachers of technology in teaching discipline «Intellectual property». The use of ICT as a means of learning motivation of active teaching and learning of students of higher educational institutions.

Key words: national education, teacher technology, intellectual property.

Постановка проблеми. Становлення і розвиток України як держави європейського зразку немислимі без систематичної та цілеспрямованої роботи щодо формування особистості. Але досягти гармонії людина здатна лише через громадянське бачення світу, через оцінку всього, що відбувається навколо, з позицій власної активної участі та відповідальності за ті процеси, що відбуваються у суспільстві. Реформа вищої освіти виносить проблему національного виховання на новий щабель, оскільки добре відомою є незаперечна істина: аби демократія стала реальністю життя, потрібна зацікавленість людей у досягненні суспільно важливих цілей; відповідальність за долю суспільства як за свою власну; сприяння зближенню інтересів особи та суспільства, держави; подолання або хоча б послаблення суперечностей поміж ними.

Вивчення дисципліни «Інтеллектуальна власність» майбутніми вчителями технологій дозволяє задіяти всі важелі впливу на молодь, які сприятимуть формуванню національно свідомих громадян України, адже вони дізнаються про науково-технічні та художні здобутки людства загалом та вітчизняних вчених, науковців, творців, зокрема.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сучасному етапі розвитку України сутність національного виховання розглядається через призму положень Державної національної програми «Освіта» (Україна ХХІ століття), Національної доктрини розвитку освіти, Концепції національно-патріотичного виховання молоді. Теоретичні засади національного виховання закладено в дослідженнях українських вчених-психологів М. Боришевського, Г. Ващенка, О. Кульчицького, Ю. Липи, В. Москальця, Ю. Римаренка, І. Сікорського, Б. Цимбалюка, Д. Чижевського, М. Шлемкевича, В. Яніва, Я. Яреми та ін. У їх працях глибоко відображена українська національна ідея, духовність, демократичні засади навчання і виховання, гуманістичні цінності.

У Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова, відповідно до Державного стандарту загальноосвітньої середньої освіти в Україні (Освітня галузь «Технології»), академіком НАПН України Дмитром Тхоржевським започатковано наукову школу з проблеми національного виховання учнів у процесі трудового навчання, студентів педагогічних вузів, а також вчителів трудового навчання. Сьогодні потребує переосмислення проблем виховання, його суті та характеру відповідно до сучасних вимог національного виховання як цілісної системи. Особливо це стосується процесу виховання майбутніх педагогічних кадрів, зокрема, майбутніх учителів технологій.

Мета статті – розкрити особливості національного виховання майбутніх учителів технологій на прикладі вивчення дисципліни «Інтеллектуальна власність».

Основна частина. Інтеграція України в світовий ринок у системі Світової організації торгівлі та до Європейського союзу, зумовлюють необхідність приведення національного законодавства в галузі інтеллектуальної власності у відповідність до стандартів і норм, що містять міжнародні договори. Досвід розвинених країн показав,

що питома вага інтелектуальної власності в житті людей, завдяки бурхливому розвитку науково-технічного прогресу, інтернаціоналізації господарських зв'язків, комп'ютеризації виробництва, зростає з прискоренням.

Кожний продукт або послуга, які ми вживаємо або отримуємо в повсякденному житті, – це результат інтелектуальної, творчої діяльності людини. Сьогодні все більше зростає усвідомлення того, що трансформація науково-технічних розробок в інноваційний продукт, придатний для виробництва і ринку, чи не найважчий етап у ланцюзі, який пов'язує розробника зі споживачем, а тому, належна охорона об'єктів права інтелектуальної власності визнається в усьому світі невід'ємним елементом ринкових відносин. Проблеми інтелектуальної власності в сучасному світі зайняли чільне місце і стали вже не просто юридичними чи комерційними, а внаслідок загальної інтелектуалізації сучасної економіки, ці проблеми, вирішення яких вимагає стратегічних комплексних підходів, дедалі більше стають політичними, а тому роль держави в захисті прав власника за умов поглиблення ринкових перетворень зростає [3]. Указом Президента України від 27 квітня 2001 р. «Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні» було запроваджено у вищих навчальних закладах вивчення курсу з основ інтелектуальної власності. Згідно з навчальним планом Інституту гуманітарно-технічної освіти НПУ імені М.П. Драгоманова, на вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність» виділяється всього 8 лекційних годин. Майбутні вчителі технологій дізнаються про інтелектуальну власність, як про один з наймогутніших стимуляторів прогресу в усіх галузях розвитку суспільства. Психологи вивчають її як результат розумової праці, новаторського пошуку. Науковці, які вивчають творчу діяльність (фахівці з евристики), розглядають механізм діяльності людини, розкривають закономірності створення новацій. Соціологи встановлюють взаємозв'язок між розвитком творчої діяльності, соціальним і науковим прогресом. Економісти розглядають інтелектуальну власність як засіб підвищення ефективності виробництва. Правознавці вивчають її як об'єкт права у зв'язку із суспільною цінністю та пов'язані з нею правовідносини.

Аналіз стану сучасної освіти вищих педагогічних навчальних закладів показав, що існує протиріччя між необхідністю готувати майбутніх спеціалістів до суспільного життя в умовах новітнього соціокультурного прогресу та системою стосунків, зокрема, системи національного виховання. І вирішення протиріччя на цьому етапі зорієнтовано, на жаль, на зовнішню атрибутику процесу реформування вищої освіти і недостатньо дбається про комплексне вирішення проблеми виховання національної самосвідомості майбутніх вчителів технологій, зокрема.

Національне виховання майбутніх вчителів технологій на основі вивчення історії та культури української нації, спрямоване на формування в молодого покоління стійкого почуття відповідальності за результати своєї діяльності, праці, власний дім, сім'ю, за своє оточення, за свій народ, за свою Батьківщину. Чим глибше майбутні фахівці пізнають національно своєрідні особливості, менталітет своєї нації, тим більший інтерес вони здатні проявляти до ментальності інших націй, а це стає важливим підґрунтям такої суттєвої характеристики, як національна самоповага, почуття національної гідності, що органічно поєднується з повагою до представників інших національних спільнот. Саме дисципліна «Інтелектуальна власність» дозволяє створити умови для творчого пошуку, аналізу і порівняння щедрих вітчизняних здобутків минулого і сьогодення.

Тільки глибоко пізнавши себе, пройшовши той складний, але такий необхідний шлях до себе, студенти зможуть відчути повагу до себе, до тієї спільноти, з якою в них однакове коріння, доля, відповідальність за майбутнє. Це майбутнє творить для себе кожна нація: своїм усвідомленням власного минулого, усвідомленням того, що майбутнє нації твориться сьогодні - щоденною працею, волею кожного члена

національної спільноти. Тільки за таких умов нація здатна самовиразитися, самореалізуватися і досягти в своєму розвитку тих вершин, котрі й стануть її гідним внеском у скарбницю загальнолюдських цінностей [4; 217]. Лише заглиблення в споконвічну історію свого народу, подолання історичного безпам'ятства, здатне відновити національну гідність кожного нашого громадянина і допомогти йому збагнути всю відповідальність перед Батьківщиною, яка в усіх громадян, незалежно від їх етнічного походження, одна. Цілком зрозуміло, що зденаціоналізована особистість ніколи не зможе стати справжнім громадянином.

Якість підготовки майбутніх учителів технологій – це збалансована відповідність підготовки спеціалістів з вищою освітою (як результату і як процесу) різноманітним потребам (держави, суспільства, особистості), цілям, вимогам, нормам, стандартам; системна сукупність ієрархічно організованих, соціально значущих суттєвих властивостей підготовки майбутніх учителів технологій (як результату і як процесу). Тому, особливості виховання майбутніх фахівців технологій, зокрема, національне виховання, стає стратегічно важливим напрямком розвитку педагогічної й економічної сфери нашої держави.

Висновки. Отже, національне виховання майбутніх учителів технологій при вивченні дисципліни «Інтелектуальна власність» має свої особливості і досягти позитивних результатів можливо за умови, коли організація всієї системи виховання базується на національному ґрунті - відповідно до історичних, географічних, економічних, етнографічних, психологічних особливостей нашого менталітету, відповідно до виховних традицій, що склалися протягом тривалого історичного періоду становлення України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Завалевський Ю.І. Громадське виховання старшокласників: проблеми досвід, перспективи : навч.- методичний посібник / Ю.І. Завалевський. – К., 2003. – 104 с.
2. Павх С. П. Національне виховання учнів гімназії в процесі трудового навчання : автореф. дис. на здобуття наук ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теорія та методика трудового навчання» / С. П. Павх. – К., 1999. – 14 с.
3. Право інтелектуальної власності: академ.курс : Підручник для студентів вищих навч. закладів / О. А. Підпригора, О. Б. Бутнік-Сіверський, В. С. Дроб'язко та ін. ; [За ред. О. А. Підпригори, О. Д. Святоцького]. – 2-ге вид., переробл. та доп. – К. : Концерн «Видавничий Дім «ІнЮре», 2004. - 672 с.
4. Система виховання національної самосвідомості учнів загальноосвітньої школи: Методичний посібник для вчителів / За ред. академіка Д.О. Тхоржевського. – К., 1999. – 295 с.